

Утвърждавам:

Началник на Военномедицинска академия

Бригаден генерал проф.

Венцислав Мутафчийски, дмн

ПРАВИЛА И ПРОЦЕДУРИ ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ И САНКЦИОНИРАНЕ НА ИЗПИТНИ ИЗМАМИ И ПЛАГИАТСТВО

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Настоящите Правила регламентират процедурите за предотвратяване и санкциониране на изпитни измами и плагиатство от страна на обучаемите военнослужещи, курсанти, докторанти, специализанти и курсисти във Военномедицинска Академия /ВМА/ по време на различните форми за текущ и заключителен контрол */изпит/*.

(2) Правилата се отнасят и за образователната и научна степен „доктор” в редовна и задочна форма на обучение, както и на самостоятелна подготовка.

II. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА КУРСАНТИТЕ И ДОКТОРАНТИТЕ ПРИ ПРОВЕЖДАНЕ НА ИЗПИТВАНЕ

Чл. 2. По време на провеждане на писменото изпитване курсантите, докторантите, специализантите и курсистите са длъжни да спазват следните изисквания:

(1) Личните вещи, които не са необходими по време на изпита, се поставят на място в залата, посочено от преподавателя.

(2) Курсантите, докторантите, специализантите и курсистите имат достъп до лични вещи като документ за самоличност, лекарства, вода.

(3) По преценка на преподавателя някои лични вещи, които създават условия за измама, могат да бъдат забранени за ползване, а достъпът до тях да бъде ограничен.

(4) По време на писменото изпитване не се разрешава ползването и достъпът до следните предмети:

1. учебни материали (*учебници, сборници, ръководства, наръчници, справочници и други учебни пособия*), освен ако преподавателят изрично не е разрешил това;

2. преносими компютри, планшети, както и всякакви други електронни устройства, използвани като средства за съхранение и възпроизвеждане на текст, звук и образ, освен ако преподавателят не е разрешил ползването на подобни устройства, необходими за конкретния случай;

3. мобилни телефони, хендсфри, слушалки и други технически средства за комуникация;

4. други нерегламентирани помощни предмети и материали, които не са разрешени от преподавателя и нямат отношение към провеждането на изпита.

(5) При заявен отказ за изпитване от страна на курсанта, докторанта, специализанта и курсиста същият може да напусне залата, не по-рано от петнадесет минути след началото на изпита.

III. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ПРЕПОДАВАТЕЛИТЕ ПРИ ПРОВЕЖДАНЕ НА ПИСМЕНО ИЗПИТВАНЕ

Чл. 3. (1) Преподавателите трябва да създадат условия, които не толерират и не поощряват плагиатство и измами от страна на курсантите, докторантите, специализантите и курсистите при явяване на писмено изпитване за проверка на знанията и уменията им.

(2) Преподавателите нямат право по време на провеждане на изпитните процедури да четат вестници, книги, както и да разговарят по мобилни устройства и/или с други колеги в залата и извън нея, в която се провежда изпитната процедура.

Чл. 4. Преподавателите са задължени да следят за изпълнение на условията по чл. 2 от настоящите правила и процедури.

IV. УСТАНОВЯВАНЕ И ДОКАЗВАНЕ НА ИЗПИТНА ИЗМАМА

Чл. 5. Като изпитна измама от страна на курсантите, докторантите, специализантите и курсистите при явяване на писмено изпитване се класифицират следните действия:

1. употреба без разрешение от преподавателя на някои от забранените в чл.2, ал.4 предмети и устройства;
2. преписване или опит за преписване по време на писменото изпитване за проверка на знанията и уменията на курсантите и докторантите;
3. подсказване по време на писменото изпитване;
4. облагодетелстване на курсантите, докторантите, специализантите и курсистите или поставянето им при субективни условия, в т.ч. ходатайства за вземане на изпит от страна на преподаватели или други заинтересовани лица;
5. ако се установи, че вместо курсанта/докторанта/специализанта/курсиста се явява друго лице;
6. ако курсантът/докторантът/специализантът, курсистът говори по време на писменото изпитване;
7. при установяване на фалшифициране и подмяна на изпитни резултати;
8. при установяване на фалшифициране, укриване, подправяне на документи, попълване на неверни данни и други документни измами;
9. при неразрешено изнасяне и разпространяване на изпитни материали.

Чл. 6. (1) Установяването на изпитна измама се осъществява в деня на писменото изпитване от изпитващия преподавател в присъствието на останалите курсанти/докторанти.

(2) В случай на измама, опит за измама или за възпрепятстване на провеждането на писменото изпитване, оценяващият екип оформя писмен протокол, подписан от членовете на оценяващия екип, от уличения в измама, опит за измама или за

възпрепятстване на провеждането на писменото изпитване курсант/докторант/специализант/курсист и от двама свидетели. При отказ на курсанта/докторанта/специализанта/курсиста да подпише протокола, двама свидетели удостоверяват отказа му със своите подписи.

(3) Протоколът по ал.2 се представя на началника/ ръководителя на съответната катедра, който в три дневен срок е длъжен за уведоми писмено заместник-началника на ВМА по учебно-научната дейност. Решенията на последния се връчват на нарушителя лично срещу подпис и се отразяват в личното му кадрово дело, учебно досие или документацията, свързана с неговото обучение.

V. ФОРМИ НА ПЛАГИАТСТВО.

Чл. 7. Под „плагиатство” се разбира неправомерното използване на работата на друг автор и представянето ѝ като своя. Плагиатството включва използване на фрази, клаузи, изречения, параграфи, или по-дълги откъси от публикувани или непубликувани работи, вкл. от интернет, без цитиране на източника.

Чл. 8. (1) Формите на плагиатство биват:

1. Директно цитиране на текст, данни, илюстрации, таблици и други научни резултати, без позоваване на източника;
2. Копиране на раздели от книги, публикации, доклади, монографии, дисертации и научни тези без подходящо цитиране;
3. Кражба на идеи, задачи, експериментални постановки или резултати;
4. Използване на параграфи от работа на друг автор, без позоваване;
5. Използване идеите на някой друг автор, без да се цитира първоизточника;
6. Копиране и вмъкване на текстове от интернет или онлайн източник и представяне като собствена работа, без да се дава правилна препратка (цитиране).

(2) Според вида и степента на използваните форми, за плагиатство се определят и съответните нива:

1. Ниско ниво на плагиатство е налично, когато в резултат на небрежност или без намерение за измама, приликата между документите е незначителна.
2. Средно ниво на плагиатство е налично, когато се установят пропуски, като напр. неподходящо цитиране или копиране само на няколко параграфа и сходството в документите е извън критичните граници.
3. Високо ниво на плагиатство е налично, което е установен и обективно доказан (от отчета за плагиатство) умишлен и планиран опит за копиране на работата на друг автор; или голямо количество данни, взети от работа на друг автор; или източник на данни за копиране и др. и е безспорно доказано намерението за измама.

Чл. 9. Под „самоплагиатство” се разбира копиране или възпроизвеждане цялостно или от части на собствена публикувана работа, без да се дава точна препратка към тази работа.

VI. МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ИЗБЯГВАНЕ НА ПЛАГИАТСТВО

Чл. 10. Във ВМА се извършва превантивна работа за избягване на плагиатство, която включва участие на курсантите и докторантите в семинари и/или електронни курсове за

запознаване с практиката за цитиране и избягване на плагиатство.

Чл. 11. Достъп до инструменти за откриване на плагиатство

(1) С цел да се подпомогнат курсантите, докторантите и преподавателите в проверката за предотвратяване на плагиатство, ВМА регламентира и осигурява използването на специализиран софтуер за разкриване на плагиатство (напр. Plagiarism Detection Software iThenticate®, <http://www.ithenticate.com/> или друг подобен такъв).

(2) Научните ръководители на докторантите имат свободен достъп до посочения в чл. 12, ал. 1 софтуер за разкриване на плагиатство при провеждане на предварителна проверка на дисертационните работи.

Чл. 12. За избягване на плагиатството следва винаги да се дава дължимото на оригиналния автор(-и) и да се прави правилно и точно цитиране и позоваване, като следва да се поставя текстът в кавички, в случай на дословно цитиране.

VII. УСТАНОВЯВАНЕ И ДОКАЗВАНЕ НА ПЛАГИАТСТВО

Чл. 13. Откриване на плагиатство в курсови работи

(1) При предаване на курсовата си работа курсантът задължително представя на научния си ръководител собственоръчно подписана декларация, че е автор на текста.

(2) С решение на Катедрения съвет се проверят за плагиатство всички курсови работи.

(3) Екзаминаторите на избраните курсови работи извършват проверка и изготвят отчет за верификация, който представят на ръководителя на катедрата заедно с изпитния протокол.

Чл. 14. Откриване на плагиатство в дисертационни трудове

(1) При предаване на дисертационния си труд докторантът задължително представя на научния си ръководител собственоръчно подписана Декларация (Приложение 2), че е автор на текста. Същото се отнася и за хабилитираните лица, представящи за обсъждане пред научно жури своя дисертационен труд за присъждане на научната степен „доктор на науките“.

(2) Научният ръководител на докторанта извършва проверка и изготвя отчет за верификация, генериран от специализиран софтуер за разкриване на плагиатство и представя събраната информация на ръководителя на катедра.

(3) Изключването по време на извършване на проверката за плагиатство се извършва по реда на чл.13, ал.4 от тези процедурни правила.

(4) В случай на отсъствие на плагиатство, докторантът или хабилитираното лице, представящо дисертационен труд за присъждане на научната степен „доктор на науките“ се допускат до процедура за защита.

VIII. САНКЦИИ ПРИ УСТАНОВЯВАНЕ НА ПЛАГИАТСТВО. ПРОЦЕДУРА ЗА ДЕЙСТВИЕ.

Чл. 15. При установяване на изпитна измама или плагиатство от страна на курсантите/докторантите/курсисти при явяване на писмено изпитване се налагат следните санкции:

1. анулиране на изпита;

2. незачитане на представените материали в резултат на установено плагиатство;
3. предупреждение за отстраняване от учебния процес във ВМА за определен срок от време;
4. сезиране /при докторантите/ на Комисията по академична етика, чрез Министъра на образованието

Чл. 16. (1) При налагане на санкциите се спазват следните принципи:

1. Санкциите се налагат с цел да се предотврати извършването на подобни нови нарушения.
2. Тежестта на санкцията трябва да съответства на тежестта на извършеното нарушение.
3. За едно конкретно нарушение може да бъде наложено само едно наказание.
4. Могат да бъдат налагани само тези санкции, които са предвидени в нормативен акт или в тези правила и процедури.

(2) Санкциите се налагат в двуседмичен срок от установяване на съответното нарушение.

Чл. 17. При установено плагиатство се предприемат следните действия:

(1) Ако в проекта на курсова работа/дисертационния труд се установи плагиатство се докладва на ръководителя на катедрата. По негова инициатива катедреният съвет провежда среща с курсанта/докторанта и се запознава с неговата позиция по случая.

(2) В резултат на изслушването Катедреният съвет представя своите препоръки, вземайки предвид следното:

(а) При сходството между документите, което е в границите на не повече от 20% се зачитат някои оригинални научни резултати на автора (курсанта/докторанта). Отчита се дали всички оригинални източници са коректно цитирани. Сходството не е от такъв характер, че директно да засяга оригиналните заключения на научното изследване. Стига се до заключението, че по-нататъшни действия не са необходими и може да се разреши на курсанта/докторанта да представи дипломната си работа/ дисертационния си труд.

(б) При проявено съмнение за самоплагиатство, в резултат на проверката на работата на курсанта/докторанта, се уточняват статиите, които са били публикувани от докторанта във връзка с работата по дисертацията. Провежда се повторна проверка чрез софтуера за проверка на плагиатство, указан в чл. 12, ал. 1 от тези правила, при която от проверката се изключват само тези публикации. Изисква се курсантът/докторантът да представи отново работата след извършване на коректно цитиране. Ако публикуваната работа е в съавторство с други автори, курсантът/докторантът трябва да представи писмо за съгласие от съавтора (-ите), че му разрешават да използва работата в своята дисертация.

(в) При ниско ниво на плагиатство, което е в резултат на небрежност или без намерение за измама и приликата между документите е незначителна, на курсанта/докторанта се разрешава да представи отново работата си след прилагане на подходящо цитиране.

(г) При средно ниво на плагиатство, когато се установят пропуски, като напр. неподходящо цитиране или копиране само на няколко параграфа се отчита, че намерението за измама е много ниско и може да се дължи на липса на информация. Сходството в документите е извън критичните граници. В този случай на автора може да бъде позволено да представи отново своята работа с подходящо цитиране и с предупреждение да не повтаря

отново грешката си.

(д) При високо ниво на плагиатство, при което е установен и обективно доказан (от отчета за плагиатство) умишлен и планиран опит за копиране на работата на друг автор, при наличието на голямо количество данни, взети от работа на друг автор, или източник на данни за копиране и др. и е безспорно доказано намерението за измама, курсантът се отстранява за определен срок, а на докторанта се налагат санкции по реда на ЗВО и други нормативни актове.

(е) Процедурата за действие и санкции при установяване на плагиатство в курсови работи завършва не по-късно от 7 дни преди срока за предаване на курсовата работа в катедрата – база за обучение.

(ж) Процедурата за действие и санкциите при установяване на плагиатство в дисертационни работи завършва не по-късно от 3 дни преди научният ръководител да прецени готовността за защита на дисертационния труд.

(з) При доказано плагиатство в дисертационен труд за присъждане на научната степен „доктор на науките“, ръководителят на катедрата докладва на Началника на ВМА и провинилото се лице се освобождава от длъжност, съгласно разпоредбата на чл. 58, ал.1, т. 4 от Закона за висше образование.

Чл. 18. Санкциите, предвидени в чл. 17, ал.2, буква „д“ и буква „з“, се налагат със заповед на Началника на ВМА по предложение на преподавателя, установил неправомерното действие от страна на курсантите/докторантите.

IV. ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Настоящите Правила влизат в сила от учебната 2018/2019 г.

§ 2. Настоящите правила са приети на заседание на Академичния съвет на ВМА с **Протокол № 10 от 10.10.2018 г.**

**НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛ „УЧЕБНА И
НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ“**

ДОЦ.

ВИРСАВИЯ ВАСЕВА, дм